

Στην Ελλάδα το έτος 2021 τέθηκε σε εφαρμογή ο **Νόμος 4830/2021**, που δημοσιεύθηκε στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης, τόμος Α, αριθμός 169, της 18 Σεπτεμβρίου 2021.

Ο νόμος αυτός παρέχει το γενικό πλαίσιο για την **προστασία και ευζωία των ζώων συντροφιάς**, με έμφαση ιδίως στους σκύλους και τις γάτες.

Ως προς τα ζώα συντροφιάς, ο νόμος 4830/2021 προβλέπει μία σειρά θετικών υποχρεώσεων των κατόχων τους, αλλά και του κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ωστόσο, είναι πολύ ενδιαφέρον ότι περιλαμβάνει διατάξεις οι οποίες παρέχουν προστασία, τουλάχιστον με την έννοια της απαγόρευσης κακοποίησης, **σε όλα τα ζώα**. Οι διατάξεις αυτές του νόμου 4830/2021 έχουν **ευρύ πεδίο εφαρμογής** και επιβάλλουν αρνητικές υποχρεώσεις σε όλους: **υποχρέωση μη κακοποίησης**, με αποδέκτη τους ιδιώτες αλλά και το κράτος και τους κρατικούς φορείς και την τοπική αυτοδιοίκηση, που συνοδεύεται από αυστηρό σύστημα κυρώσεων.

Στο άρθρο 2 του νόμου 4830/2021, παρέχονται οι ορισμοί των νομικών όρων που χρησιμοποιούνται για την ερμηνεία και την εφαρμογή του. Έτσι, προβλέπει το άρθρο 2 μεταξύ άλλων ότι (τελευταία επικαιροποίηση: 11.08.2025):

«Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται:

1. «Ζώο»: κάθε έμβιος οργανισμός, που συναισθάνεται και κινείται σε ξηρά, αέρα και θάλασσα ή οποιοδήποτε άλλο υδατικό οικοσύστημα ή υγροβιότοπο.

2. «Ευζωία»: η καλή φυσική και ψυχική κατάσταση του ζώου σε σχέση με τις συνθήκες στις οποίες διαβίει και πεθαίνει. Ένα ζώο ζει σε συνθήκες ευζωίας εάν: (α) έχει εξασφαλισμένο άνετο, ασφαλές, υγιεινό και κατάλληλο κατάλυμα, προσαρμοσμένο στον φυσικό τρόπο διαβίωσής του, (β) δεν υποφέρει από καταστάσεις, όπως πόνος, φόβος και αγωνία και (γ) είναι ικανό να εκφράζει συμπεριφορές, οι οποίες είναι σημαντικές για την καλή φυσική και ψυχική του κατάσταση. Οι κανόνες ευζωίας των ζώων διασφαλίζουν τις ακόλουθες αρχές:

i. Ελευθερία από την πείνα και τη δίψα, με πρόσβαση σε τροφή και νερό, κατάλληλα σε ποιότητα και ποσότητα.

ii. Ελευθερία από άσκοπη ταλαιπωρία και καταπόνηση, με ασφαλές και καθαρό κατάλυμα στέγασης και ανάπαυσης, που προστατεύει από αντίξοες καιρικές συνθήκες.

iii. Ελευθερία από πόνο, τραυματισμό και ασθένεια, με κατάλληλη φροντίδα και κτηνιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

iv. Ελευθερία από φόβο και αγωνία, με την κατάλληλη συμπεριφορά και μεταχείριση.

v. Ελευθερία έκφρασης φυσιολογικής συμπεριφοράς, με κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης και κοινωνικοποίησης.

3. «Ζώο συντροφιάς»: κάθε ζώο που συντηρείται ή προορίζεται να συντηρηθεί από τον άνθρωπο κυρίως μέσα στην οικία του, για λόγους ζωοφιλίας ή αναφέρεται στον κατάλογο του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016 σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων (L 84). Αν άρθρα του παρόντος αφορούν συγκεκριμένα ζώα συντροφιάς, όπως σκύλους και γάτες, τότε αυτά αναφέρονται ρητώς. Ζώα συντροφιάς είναι και οι σκύλοι βοήθειας, οι σκύλοι εργασίας, καθώς και τα ζώα θεραπείας. Ως ζώα συντροφιάς δεν μπορούν να συντηρούνται ζώα άγριας πανίδας.

4. «Δεσποζόμενο ζώο συντροφιάς»: το ζώο συντροφιάς που έχει ιδιοκτήτη. Οι άμεσοι απόγονοι δεσποζόμενου σκύλου ή γάτας νοούνται αυτόματα δεσποζόμενα ζώα με ιδιοκτήτη τον ιδιοκτήτη του θηλυκού γεννήτορα.

5. «Αδέσποτο ζώο συντροφιάς»: το ζώο συντροφιάς που δεν έχει ιδιοκτήτη.

6. «Ιδιοκτήτης»: το φυσικό πρόσωπο που διατηρεί ζώο συντροφιάς, κυρίως μέσα στην οικία του, και υπό την άμεση επίβλεψη και φροντίδα του. Το πρόσωπο αυτό αναγράφεται και στο έγγραφο ταυτοποίησης του ζώου.

[...]

10. «Μικρό ζώο συντροφιάς»: το ζώο συντροφιάς, το βάρος του οποίου δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) κιλά.

11. «Σκύλος βοήθειας»: ο εκπαιδευμένος ή εκπαιδευόμενος σκύλος οδηγός τυφλού και ο σκύλος βοήθειας και προστασίας ατόμων με αναπηρία ή ασθένειες.

«12. «Σκύλος εργασίας»: ο σκύλος υπό την ενεργή καθοδήγηση του χειριστή του και με επικουρικό ρόλο στην εκτέλεση των καθηκόντων ή του σκοπού του χειριστή του, ο οποίος χρησιμοποιείται για το κυνήγι (κυνηγετικός), τη φύλαξη ποιμνίων (ποιμενικός), τη φύλαξη χώρων (φύλακας), ο σκύλος έρευνας και διάσωσης, ο σκύλος ανίχνευσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, καθώς και ο σκύλος που χρησιμοποιείται από τις ένοπλες δυνάμεις, τα σώματα ασφαλείας, το

Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή και τις διωκτικές αρχές της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και του Υπουργείου Οικονομικών.»

13. «Ζώο θεραπείας»: κάθε ζώο που χρησιμοποιείται για θεραπευτικούς σκοπούς προς όφελος ενός ατόμου, ιδίως ενός ατόμου με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένης της φυσικής, αισθητηριακής, ψυχιατρικής, νοητικής ή άλλης μορφής ψυχικής αναπηρίας, έχει λάβει ή λαμβάνει ειδική εκπαίδευση και φέρει τα κατά τον νόμο πιστοποιητικά.

24. «Μητρώο παραβατών»: το ηλεκτρονικό Μητρώο που τηρείται στην Εισαγγελία Αθηνών, το οποίο ενημερώνεται με μέριμνα των κατά τόπον Εισαγγελέων και στο οποίο καταγράφονται όσοι έχουν τελεσίδικη ποινική καταδίκη για παράβαση των διατάξεων που αφορούν στην εγκατάλειψη και την κακοποίηση ζώων. Το Μητρώο αυτό διαλειτουργεί με το [Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς] και η εγγραφή του παραβάτη σε αυτό αποκλείει τη δυνατότητα καταχώρησής του στο [Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς] ως ιδιοκτήτη ή αναδόχου ζώου ή υπεύθυνου ευζωίας ζώου για λογαριασμό νομικού προσώπου.

26. «Τσίρκο»: η προσωρινή υπαίθρια εγκατάσταση, η σκηνή ή η τέντα, στην οποία πραγματοποιούνται, με κερδοσκοπικό σκοπό, μουσικοχορευτικές και ακροβατικές παραστάσεις ή άλλου είδους συναφείς εκδηλώσεις για την ψυχαγωγία ανθρώπων.

27. «Θίασος με ποικίλο πρόγραμμα (βαριετέ)»: ομάδα ατόμων, η οποία, σε μόνιμη ή προσωρινή εγκατάσταση, πραγματοποιεί, με κερδοσκοπικό σκοπό και σε εναλλασσόμενη ακολουθία, ψυχαγωγικά προγράμματα, παραστάσεις, διασκεδαστικά μικρά κωμικά θεατρικά δρώμενα, τραγούδια και χορό με ποικίλο περιεχόμενο.

29. «Προστατευόμενα είδη της άγριας πανίδας»:

α) τα θηλαστικά, τα ερπετά και τα αμφίβια των ειδών του παραρτήματος IV του άρθρου 20 της υπ' αρ. 33318/3028/11.12.1998 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού (Β` 1289),

β) τα είδη του παραρτήματος I που δεν περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II/1 και II/2 του άρθρου 14 της υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β` 1495),

γ) τα είδη που απαριθμούνται στο παράρτημα I της Συμφωνίας για τη διατήρηση των κητωδών του Εύξεινου Πόντου, της Μεσογείου και της

παρακείμενης περιοχής του Ατλαντικού, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 5011/2023 (Α' 9).»

Σύμφωνα με το άρθρο 23 του νόμου 4830/2021 καταρχήν απαγορεύεται η χρήση ζώων (οποιοδήποτε είδους ζώου) σε **θεάματα και παραστάσεις**. Προβλέπει ειδικότερα η διάταξη αυτή μεταξύ άλλων τα εξής (τελευταία επικαιροποίηση: 11.08.2025):

«1. Απαγορεύεται η συμμετοχή, με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε σκοπό, κάθε ζώου σε πρόγραμμα ή παράσταση που διεξάγεται σε τσίρκο ή από θίασο με ποικίλο πρόγραμμα.

2. Απαγορεύεται η συμμετοχή, με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε σκοπό, κάθε ζώου σε κάθε είδους παραστάσεις, μη εξαιρουμένων των εκπαιδευτικών παραστάσεων. Εκδηλώσεις με συμμετοχή ζώων στο πλαίσιο τήρησης λαϊκών ή τοπικών παραδόσεων επιτρέπονται αποκλειστικά, εάν διασφαλίζεται η ευζωία των ζώων και με υποχρεωτική παρουσία κτηνιάτρου καθ' όλη τη διάρκεια της εκδήλωσης. Απαγορεύεται αυστηρά η κακοποίηση και η σφαγή ζώων στο πλαίσιο αυτό. [...]. Εκδήλωση με συμμετοχή ζώου ή ζώων αδειοδοτείται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του δήμου, όπου θα τελεστεί η εκδήλωση. Ο επιβλέπων κτηνίατρος συντάσσει έκθεση προ της εκδήλωσης, η οποία κατατίθεται στο δημοτικό συμβούλιο πριν την έγκριση της εκδήλωσης και η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης του δημοτικού συμβουλίου. Ο επιβλέπων κτηνίατρος συντάσσει νέα έκθεση μετά το πέρας της εκδήλωσης, στην οποία επιβεβαιώνει ότι δεν παραβιάστηκε η ευζωία του ζώου ή των ζώων που συμμετείχαν στην εκδήλωση.

[...]

4. Από τις παραστάσεις της παρ. 2 εξαιρούνται: (α) παραστάσεις ιππικής δεξιοτεχνίας και διεξαγωγής αθλημάτων ιππασίας, που περιλαμβάνουν την υπερπήδηση εμποδίων, την ιππική δεξιοτεχνία και το ιππικό τρίαθλο ή (β) εκθέσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 22 ή (γ) περιπτώσεις κινηματογραφικών ταινιών και γενικότερα οπτικοακουστικού υλικού εκπαιδευτικού προσανατολισμού υπό την προϋπόθεση της μη κακοποίησης του ζώου.

5. Απαγορεύονται η εκτροφή, η εκπαίδευση και η συμμετοχή ζώων σε οποιοδήποτε είδος μάχης. Επίσης απαγορεύονται η εκτροφή, η εξαγωγή και η χρησιμοποίηση σκύλων, γατών, ιπποειδών και ειδών νυφίτσας (*mustela putorius furo*) για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος ή για την παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών.

6. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των παρ. 1, 2, 3 και 4 είναι ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης που εκδίδει την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης ή πραγματοποίησης της εκδήλωσης κατά το άρθρο 81 του ν. 3463/2006 (Α' 114).

7. Στις περιπτώσεις που για κερδοσκοπικά, ψυχαγωγικά ή καλλιτεχνικά θεάματα, μουσικής ή παραστατικής ή άλλης τέχνης ή άλλες συναφείς καλλιτεχνικές ή ψυχαγωγικές εκδηλώσεις ή προγράμματα από τα αναφερόμενα στις παρ. 1, 2, 3 και 4, απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας, ο αιτών την άδεια οφείλει να υποβάλει στην αρμόδια για τη χορήγηση της άδειας αρχή, υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) ότι δεν διατηρεί ζώα στις εγκαταστάσεις του με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους με οποιονδήποτε τρόπο στο πρόγραμμα ή στην εκδήλωση, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 16.

8. Η αρμόδια αρχή της παρ. 6 δικαιούται να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο στο σημείο εγκατάστασης της επιχείρησης ή διενέργειας της εκδήλωσης οποιαδήποτε χρονική στιγμή, πριν ή και μετά την έκδοση της άδειας, για να διαπιστώσει αν τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών, εφόσον το κρίνει απαραίτητο. Η επιχείρηση οφείλει να συνδράμει τις αρμόδιες αρχές κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Σε περίπτωση παρεμπόδισης του ελέγχου, δεν χορηγείται η άδεια λειτουργίας ή, αν αυτή έχει ήδη χορηγηθεί, ανακαλείται.

9. Η αρχή της παρ. 6 είναι αρμόδια για την παραλαβή και εξέταση καταγγελιών σχετικά με παραβάσεις του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση καταγγελίας, η αρμόδια αρχή υποχρεούται σε άμεσο επιτόπιο έλεγχο το αργότερο εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από τη λήψη της καταγγελίας.

10. Απαγορεύονται οι κληρώσεις, λοταρίες και διαγωνισμοί με έπαθλο ζώα συντροφιάς.

11. Το παρόν εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του άρθρου 22, καθώς και των ειδικών διατάξεων που αφορούν στα άλογα ιπποδρομιών και τις ιπποδρομίες.

Πολύ σημαντική, και πρωτοποριακή, είναι η διάταξη του **άρθρου 24 του νόμου 4830/2021**, που απαγορεύει **κάθε μορφή κακοποίησης οποιουδήποτε ζώου ανεξαιρέτως**.

Η εν λόγω διάταξη προβλέπει μεταξύ άλλων τα εξής (τελευταία επικαιροποίηση: 11.08.2025):

«1. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, [...] απαγορεύονται:

(α) η κακοποίηση, η κακή και η βάνανυση μεταχείριση οποιουδήποτε είδους ζώου, όπως ιδίως ο δραστικός και ο μη ιατρογενής περιορισμός της φυσιολογικής κίνησης, όπως ενδεικτικά η ιπποπέδη, οι μη επιτρεπτές μέθοδοι εκπαίδευσης, η εργασία που δεν προβλέπεται για το είδος του ζώου, η μη σύννομη αναπαραγωγή, ο εκούσιος τραυματισμός με απλή σωματική βλάβη και

(β) ο φόνος και ο βασανισμός των ζώων, με την εσκεμμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης, επικίνδυνης για την υγεία τους, ιδίως με δηλητηρίαση, στραγγαλισμό, απαγχονισμό, πνιγμό/πνιγμονή, πρόκληση εγκαύματος, θερμοπληξία, ηλεκτροπληξία, κρυοπαγήματα, σύνθλιψη, ακρωτηριασμό (μη θεραπευτικό), πυροβολισμό (πρόκληση τραύματος ή θάνατος ζώου), ο εκούσιος τραυματισμός (βαριά, επικίνδυνη σωματική βλάβη), οι κυνομαχίες και κάθε είδους μάχες μεταξύ ζώων, η κτηνοβασία, η σεξουαλική κακοποίηση ζώου με χρήση αντικειμένων για τη σαδιστική ευχαρίστηση του δράστη και η εγκατάλειψη νεογέννητων ζώων. Η στείρωση του ζώου, καθώς και κάθε άλλη κτηνιατρική πράξη με θεραπευτικό σκοπό δεν θεωρούνται ακρωτηριασμός.

2. Εξαιρουμένων των περιπτώσεων κινηματογραφικών ταινιών και γενικότερα οπτικοακουστικού υλικού εκπαιδευτικού προσανατολισμού, απαγορεύονται η κατοχή, η πώληση, η εμπορία και η παρουσίαση, καθώς και η διακίνηση, μέσω διαδικτύου, οποιουδήποτε οπτικοακουστικού υλικού, όπως βίντεο ή άλλου είδους κινηματογραφικού ή φωτογραφικού υλικού, στα οποία απεικονίζεται οποιαδήποτε πράξη βίας έναντι ζώου, καθώς και η σεξουαλική συνεύρεση μεταξύ ζώων ή μεταξύ ζώου και ανθρώπου με σκοπό το κέρδος ή τη σεξουαλική ικανοποίηση ατόμων που παρακολουθούν ή συμμετέχουν σε αυτά. Στην ανωτέρω απαγόρευση συμπεριλαμβάνεται και η περίπτωση της μάχης μεταξύ ζώων.

3. Σε περίπτωση τραυματισμού ζώου σε τροχαίο ατύχημα, ο υπαίτιος της πράξης αυτής υποχρεούται να ειδοποιήσει άμεσα τον οικείο δήμο ή την Ελληνική Αστυνομία, προκειμένου να παρασχεθεί στο τραυματισμένο ζώο η απαραίτητη κτηνιατρική φροντίδα από τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου δήμου.»

Επίσης, ο νόμος 4830/2021 προβλέπει και ένα σύστημα **κατάθεσης και διαχείρισης καταγγελιών για κακοποίηση ζώων**. Στο άρθρο 25 αυτού, προβλέπει μεταξύ άλλων ότι (τελευταία επικαιροποίηση: 11.08.2025):

«1. Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση περιστατικών κακοποίησης δύναται να αναπτυχθεί ψηφιακή εφαρμογή και ιστοσελίδα στη [Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., <https://www.gsis.gr>)], για την αναφορά περιστατικών κακοποίησης ζώων, καθώς και κάθε παράβασης του παρόντος.

2. Οι καταγγελίες δύναται να είναι και ανώνυμες. Όταν η καταγγελία είναι ανώνυμη, διερευνάται μόνο εφόσον περιέχει συγκεκριμένα στοιχεία που παρέχουν επαρκή βάση για τη διερεύνησή της.»

Οι παραπάνω διατάξεις για την απαγόρευση κακοποίησης οποιουδήποτε είδους ζώου συμπληρώνονται με τις πολύ σημαντικές στην πράξη διατάξεις του άρθρου 33 του νόμου 4830/2021, σύμφωνα με τις οποίες (τελευταία επικαιροποίηση: 11.08.2025):

«1. Με γνώμονα το συμφέρον του ζώου, ο αρμόδιος εισαγγελέας αφαιρεί προσωρινά ή οριστικά το ζώο συντροφιάς ή ζώο άλλης κατηγορίας από την κατοχή του παραβάτη των περ. ε' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 9 και του άρθρου 24 και το ζώο παραδίδεται σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων. Η διαχείριση και φροντίδα του ζώου, για όσο χρονικό διάστημα αυτό διαμένει σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων, γίνεται από τον φορέα του καταφυγίου. Ο εισαγγελέας μπορεί να απαγορεύσει την απόκτηση άλλου ζώου από τον παραβάτη. Ειδικώς για την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 24, η αφαίρεση είναι οριστική. Ο παραβάτης υποχρεούται να αναλάβει το κόστος που συνδέεται με την αποκατάσταση της υγείας του ζώου, την κτηνιατρική φροντίδα και τη διαβίωσή του, όπως προκύπτει από παραστατικά και βεβαιώνεται από τον οικείο δήμο. Προσωρινή αφαίρεση ζώου συντροφιάς μπορούν να αποφασίσουν σε εξαιρετικές καταστάσεις και τα όργανα ελέγχου και βεβαίωσης παραβάσεων της παρ. 6 του άρθρου 3.

2. Με την επιφύλαξη αυστηρότερων διατάξεων, ο αρμόδιος εισαγγελέας, όταν επιλαμβάνεται δημοσιεύματος ή καταγγελίας, μπορεί, με επιτόπια αυτοψία και συνδρομή κτηνιάτρου της οικείας περιφέρειας, να διαπιστώσει τις συνθήκες που επικρατούν σε οποιοδήποτε καταφύγιο αδέσποτων ζώων συντροφιάς, ενδιαίτημα ή εκτροφείο. Αν οι συνθήκες αυτές δεν είναι σύμφωνες με τον παρόντα, καθώς και με τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των ανωτέρω δομών, δύναται με προσωρινή διάταξη του, να καθορίσει τα μέτρα που πρέπει να λάβει ο υπεύθυνος λειτουργίας του καταφυγίου, ενδιαιτήματος ή

εκτροφείου και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου οφείλει να συμμορφωθεί.»

Οι υποχρεώσεις και απαγορεύσεις που προβλέπονται από το νόμο 4830/2021 συμπληρώνονται με την πρόβλεψη σοβαρών ποινικών και διοικητικών κυρώσεων.

Έτσι, με το άρθρο 34 προβλέπονται μεταξύ άλλων οι εξής **ποινικές κυρώσεις** (τελευταία επικαιροποίηση: 11.08.2025):

«2. Οι παραβάτες της περ. ε' και του πρώτου εδαφίου της περ. ζ' της παρ. 1 του άρθρου 9, των περ. γ' και δ' της παρ. 10 του άρθρου 8, της παρ. 4 του άρθρου 22, καθώς και της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 24 τιμωρούνται με **ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους** και χρηματική ποινή μέχρι τριακόσιες εξήντα (360) ημερήσιες μονάδες, το ύψος εκάστης των οποίων ορίζεται από δέκα (10) έως πενήντα (50) ευρώ. Οι παραβάτες της παρ. 5 του άρθρου 23 και της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 24 τιμωρούνται με **ποινή κάθειρξης μέχρι δέκα (10) έτη** και με χρηματική ποινή μέχρι πεντακόσιες (500) ημερήσιες μονάδες, το ύψος εκάστης των οποίων ορίζεται από πενήντα (50) έως εκατό (100) ευρώ.

3. Οι παραβάτες του άρθρου 23, πλην της παρ. 5, τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) έτη και με χρηματική ποινή μέχρι τριακόσιες εξήντα (360) ημερήσιες μονάδες, το ύψος εκάστης των οποίων ορίζεται από δέκα (10) έως πενήντα (50) ευρώ.

[...]

6. Στις περιπτώσεις των παρ. 1 έως 5, η έκθεση βεβαίωσης της παράβασης που συντάσσεται από αρμόδια αρχή διαβιβάζεται εντός δέκα (10) ημερών στον αρμόδιο δήμο για την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων και προστίμων.

7. Στις περιπτώσεις εγκλημάτων του παρόντος νόμου, μπορεί να παρίσταται αυτοτελώς και κάθε φιλοζωικό σωματείο ή φιλοζωική οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που δραστηριοποιείται σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο και είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του [Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς], ανεξάρτητα αν έχει υποστεί περιουσιακή ζημία, προς υποστήριξη της κατηγορίας και μόνο. Η σχετική δήλωση μπορεί να γίνει τόσο κατά την προδικασία όσο και στο ακροατήριο, σύμφωνα με το άρθρο 84 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α` 96).

Κατ' εξαίρεση, μέχρι τη θέση σε πλήρη λειτουργία του Μητρώου Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του [Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς] του άρθρου 4 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν

μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η δήλωση για την υποστήριξη της κατηγορίας μπορεί να γίνεται από κάθε φιλοζωικό σωματείο ή φιλοζωική οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δραστηριοποιείται σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο χωρίς την προϋπόθεση της προηγούμενης εγγραφής τους στο Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς. Η προϋπόθεση του πρώτου εδαφίου περί εγγραφής στο Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς δεν απαιτείται σε σωματεία και οργανώσεις που δεν περιλαμβάνουν στους καταστατικούς σκοπούς τους τη φροντίδα και περισυλλογή αδέσποτων ζώων συντροφιάς.»

8. Στην περίπτωση που οι αξιόποινες πράξεις των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 24 τελούνται σε προστατευόμενα είδη της άγριας πανίδας της παρ. 29 του άρθρου 2, επιβάλλονται οι ποινές της παρ. 2.»

Περαιτέρω, με το νόμο 4830/2021 προβλέπονται και σοβαρές διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμα) για τους παραβάτες, τα οποία, ενδεικτικά, φθάνουν τις 40.000,00 ευρώ για κάθε ζώο που εκτρέφεται, εκπαιδεύεται ή συμμετέχει σε μάχη (κυνομαχία κ.λπ.), τις 50.000,00 ευρώ για κάθε σκύλο, γάτα, νυφίτσα ή ιπποειδές που εκτρέφεται ή εξάγεται ή χρησιμοποιείται για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος ή την Παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών, και από 5.000,00 ευρώ έως 15.000,00 ευρώ για κάθε ζώο, οποιουδήποτε είδους, που κακοποιείται ή υφίσταται κακή και βάνευση μεταχείριση. Σε περίπτωση φόνου ή σοβαρού βασανισμού ζώου, οποιουδήποτε είδους, προβλέπεται πρόστιμο από 30.000,00 ευρώ έως 50.000,00 ευρώ για κάθε ζώο και για κάθε περιστατικό. Ο αναλυτικός κατάλογος των εν λόγω διοικητικών κυρώσεων βρίσκεται στο άρθρο 35 του νόμου 4830/2021. Μάλιστα, προβλέπεται ότι σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης, τα πρόστιμα διπλασιάζονται κάθε φορά (άρθρο 35 παράγραφος 3 νόμου 4830/2021), καθώς και ότι τα έσοδα από τα πρόστιμα αυτά περιέρχονται στον οικείο δήμο και διατίθενται αποκλειστικά για σκοπούς συνδεόμενους με τον σκοπό του νόμου 4830/2021 (άρθρο 35 παράγραφος 9 νόμου 4830/2021).